

Postcode beheer makkelijk en goed

Demo High 5 PoC
Postcodebeheer makkelijk en goed
13 juli 2021

DiS Geo

Doorontwikkeling
in Samenhang

Trivia

Postcode	Plaats
6042 CX	ROERMOND
1043 AJ	AMSTERDAM
1781 AB	DEN HELDER
9743 AK	GRONINGEN
2132 JG	HOOFDDORP

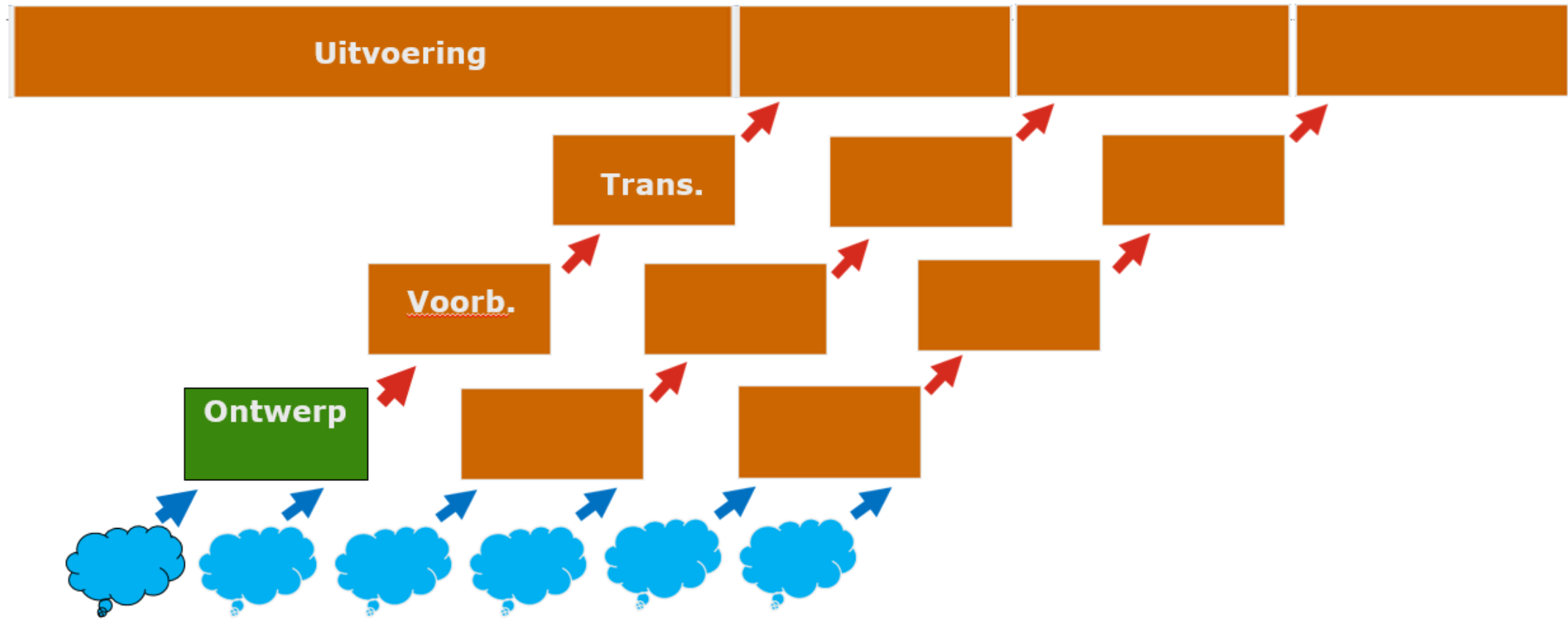
Doel

- ▶ Geo basisgegevens standaard beschikbaar
- ▶ Integraal gebruik
- ▶ **Makkelijk en goed** beheer
- ▶ Van grote waarde voor de samenleving

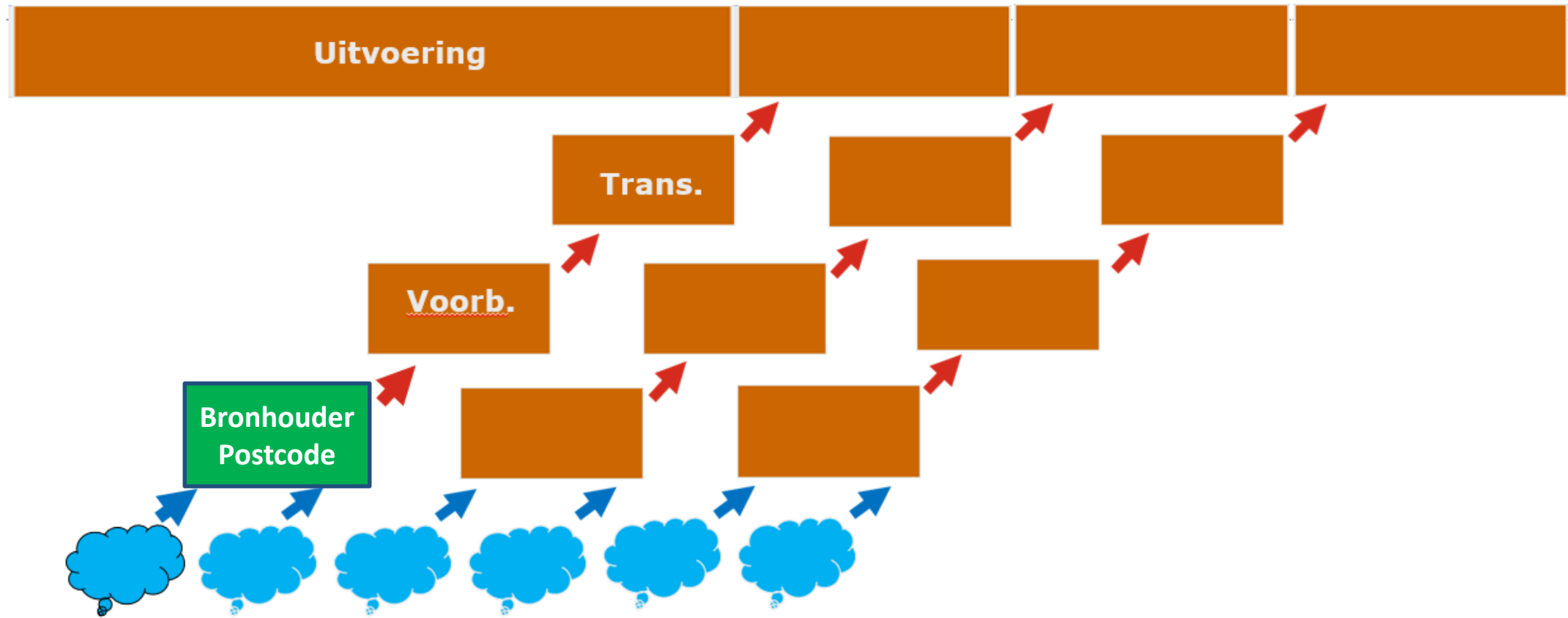

DiS Geo stap voor stap: Agile benadering

DiS Geo stap voor stap: Agile benadering

Agenda

1. Achtergrond
2. Doel
3. Aanpak
4. Resultaat
 1. Demo proces
 2. Demo techniek
 3. Lessons Learned
5. Hoe verder?
Impact analyse ten behoeve van goed geïnformeerde besluitvorming
6. Vragen

Achtergrond

Doel is soepele samenwerking door een digitale snelweg postcodetoekenning
Staat der Nederlanden en PostNL zorgen voor betrouwbare, goede postcodes bij adressen voor postbezorging en breder maatschappelijk verkeer

- Convenant gesloten in 2014 met looptijd van 10 jaar.
- Dat convenant wordt in 2022 geëvalueerd.

DiS Geo brengt partners bijeen om door te ontwikkelen in samenhang.

- Stuurgroep samenwerkende gemeenten, PostNL, Kadaster onder leiding van MinBZK sinds enkele jaren
- Fase 1: makkelijker eenduidig informatie delen via één portal
 - 2020 Postcode-portal operationeel
 - 2021 Postcode-portal verplicht
- Fase 2: geautomatiseerd postcodes toekennen:
 - 2021 PoC Postcode beheer makkelijk en goed

Achtergrond: Drie stakeholders

Gemeente

- Hoe maken we ons proces efficiënter en minder foutgevoelig?
- Hoe zorgen we ervoor dat verantwoordelijkheden duidelijk en van elkaar gescheiden zijn?
- Betere kwaliteit
- “Eenmalig registreren, meervoudig gebruik”
- Hoe krijgen we door uitwerking van de doelsituatie inzicht in transitiebeleid?
- Hoe werken we met flexibel bronhouderschap?
- Hoe krijg ik altijd actuele gegevens?
- Hoe krijg ik altijd volledige informatie?

Welke stakeholder ben jij?

- ▶ Ga naar Menti.com en geef code 1022 4989
- ▶ **Wat doe jij met een postcode?**

Aanpak: Een High 5

In een gesplitste korte sprint realiseert een klein team:

- ▶ een **eenduidig** beeld van het (toekomstige) proces en een visualisatie hoe dit er voor de gebruiker uit zou zien (**Mock-up**).
- ▶ een **werkend prototype** waarmee wordt aangetoond dat het **werkt**.
- ▶ een **Lessons Learned** document waarmee we aantonen wat er nog moet gebeuren om het resultaat tot een **blijvend succes** te maken.

Eerst aandacht voor proces, dan voor techniek

- ▶ In de uitdaging van deze High 5 zitten we op het raakvlak tussen data, techniek & processen. Om de gebruikers (proces) niet teveel te frustreren met de techniek en vice versa **scheiden we beide onderdelen** in een High 2 en High 3, respectievelijk.
- ▶ **Data** is de lijm tussen de twee onderdelen en komt in beide onderdelen expliciet naar boven.
- ▶ Middels Technische break-outs en **interactie** tussen de teams zorgen we er wel voor dat er geen twee eilanden ontstaan.
- ▶ Na beide onderdelen volgt een **Demo. Dit is de uiteindelijke demo.**

Uitgangspunten en Resultaat

1. Aannames en uitgangspunten
2. Resultaat
 1. Toelichting proces rondom toevoegen nieuwe objecten
 - Nieuwe straat (openbare ruimte)
 - Nieuw adres
 2. Demo proces nieuwe objecten
 3. Toelichting proces rondom wijzigen bestaande objecten
 4. Lessons Learned

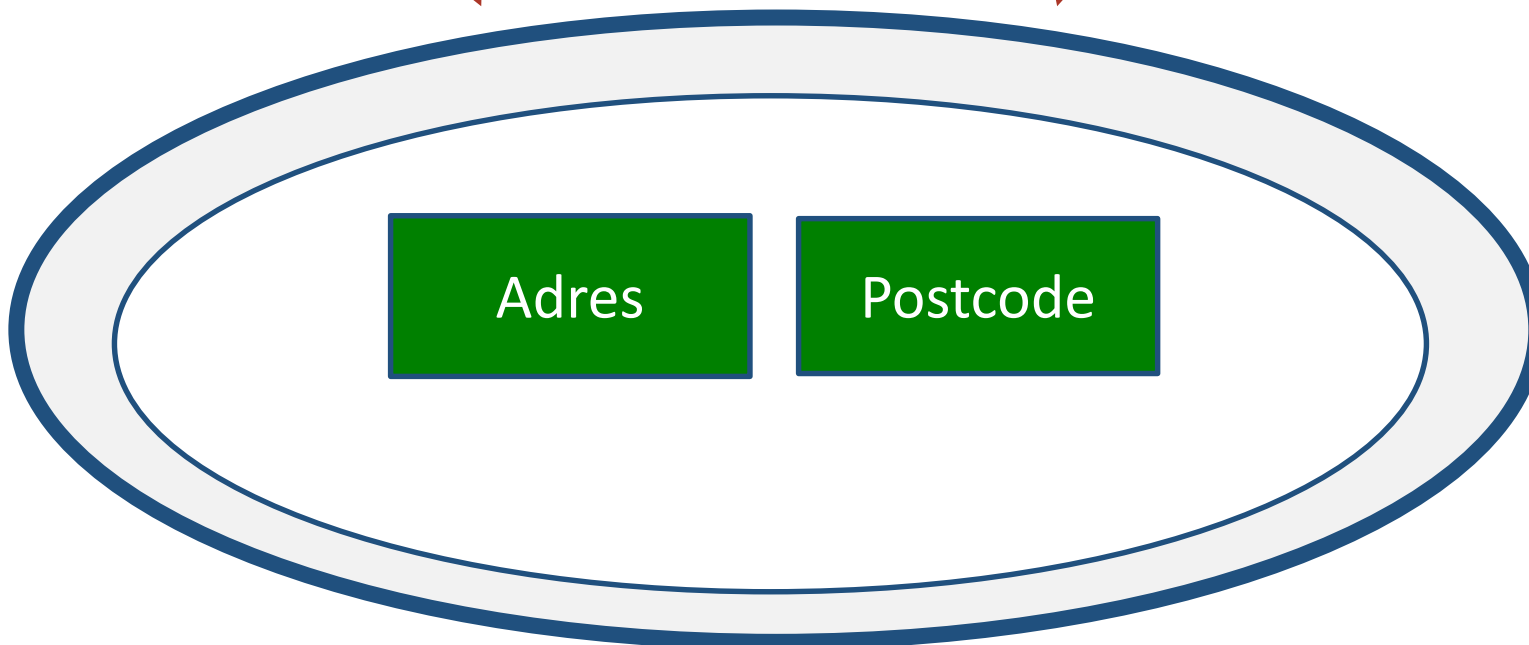

Doelsituatie

BRONHOUDER
GEMEENTE

BRONHOUDER
POSTNL

Aannames en uitgangspunten

We beproeven en tonen de **doelsituatie**:

- ▶ Gemeente is bronhouder adres en PostNL is bronhouder postcode
- ▶ Gemeenten en PostNL werken rechtstreeks op de Landelijke Voorziening (data en proces zijn gescheiden, conform principes Common Ground)
- ▶ Als er goede voorbereiding aan de voorkant van het proces plaatsvindt, zullen de postcodes automatisch gekoppeld worden door PostNL

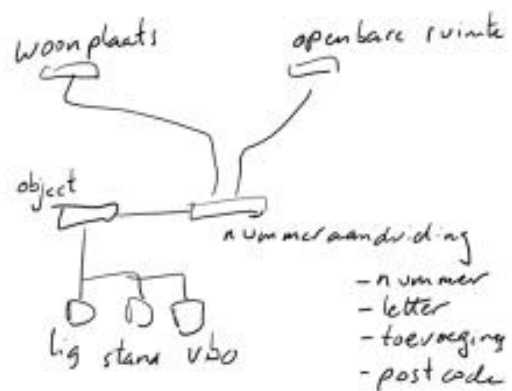
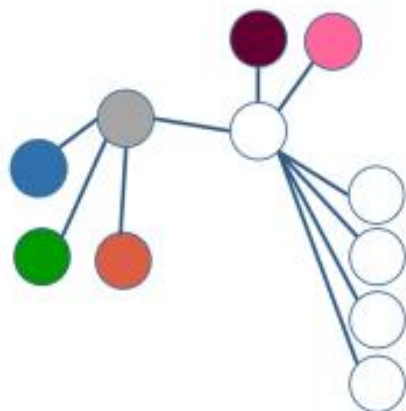
In de Poc hanteren we een **versimpeling**.

- ▶ In de demo tonen we niet alle mogelijke attributen die objecten hebben in de BAG, al realiseren we ons dat deze wel ingevoerd moeten worden in 'de echte wereld'.

Versimpeling data voor PoC

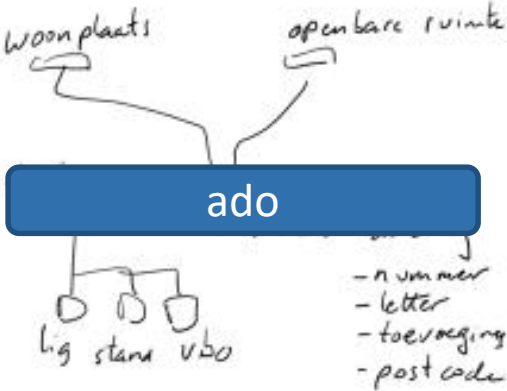
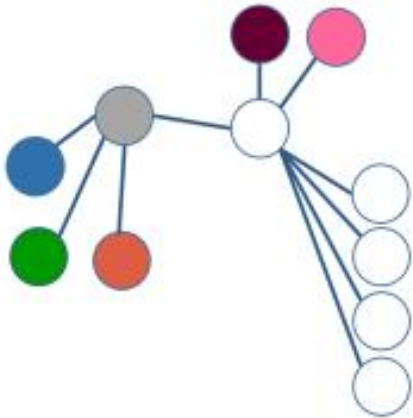
Voorbeeld

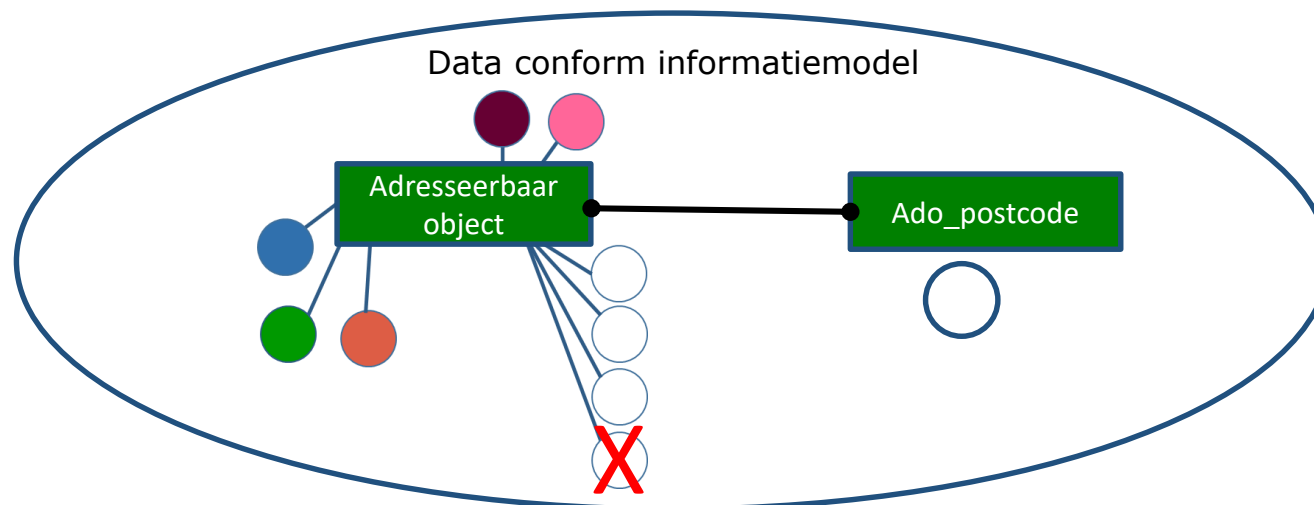
Versimpeling data voor PoC

Voorbeeld

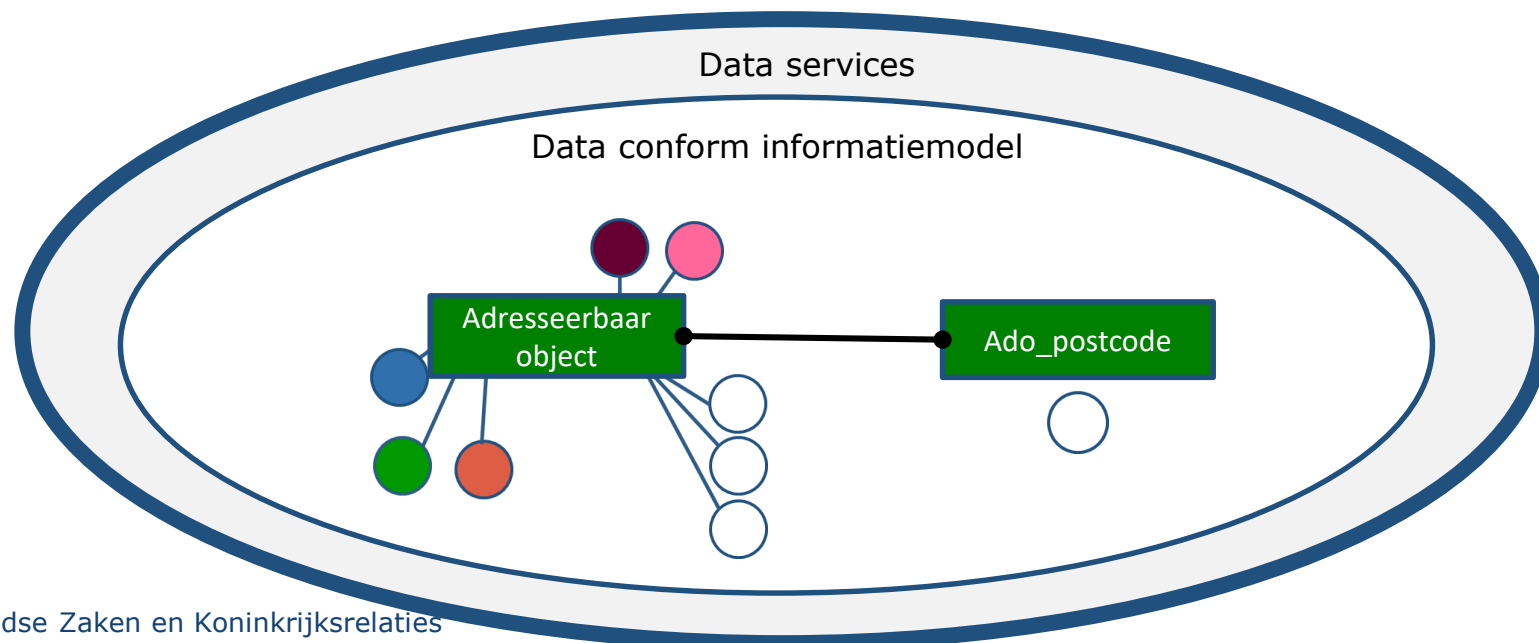

Uitgangspunt "postcode van een adresseerbaar object"

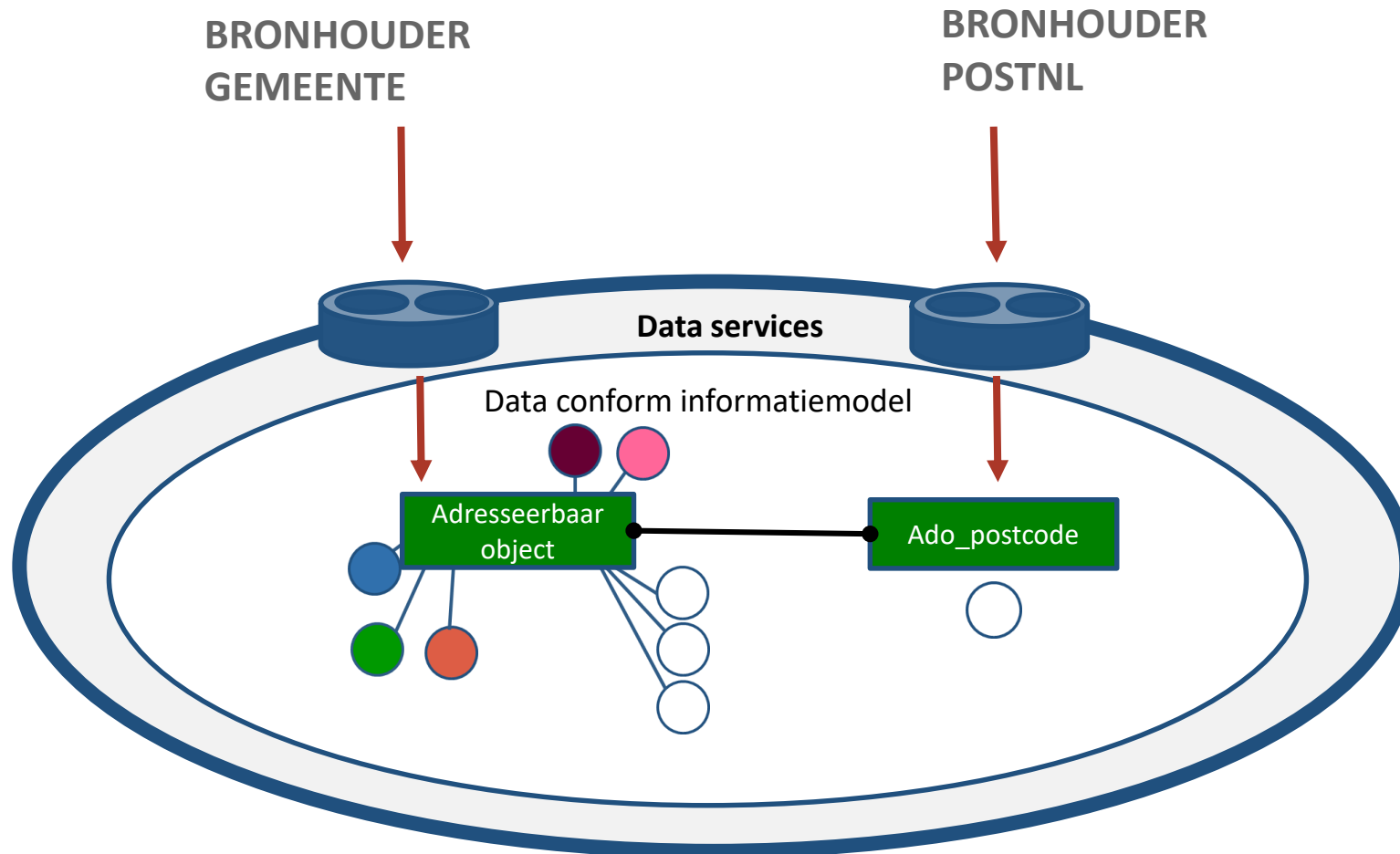

Technische uitgangspunten

Technische uitgangspunten

- Dataservices zijn standaard stopcontact om losse basisdata op te halen en/of aan te passen

Proces demo

- Gemeente Amsterdam (Kim) en PostNL (Arko)

PROCES NIEUW ADRESSEERBAAR OBJECT PLANFASE

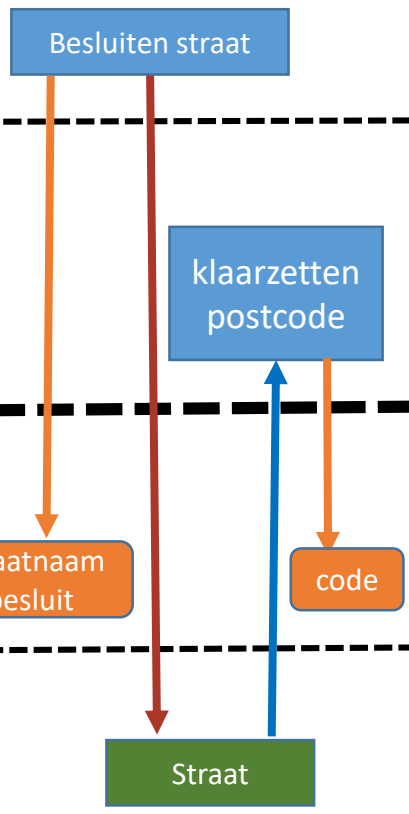
GEBRUIKER
BUITENWERELD

BRONHOUDER
GEMEENTE

BRONHOUDER
POSTNL

HULPDATA

BASISDATA

Nieuwe ADO opvoeren

1 Gemeente medewerker selecteert OR op naam (ID onder water)

2 Gemeente medewerker klikt op kaart om geometrie in te tekenen (punt)

3 Verplichte gegevens (NA + VBO): Huisnummer (+ toevoegingen) & Gebruiksdoel

4 Middels de status wordt duidelijk in welke fase een nieuw VBO zich bevindt (bij opvoeren)

5 Verblifsobject kan als gepland en als vergund worden opgevoerd (afhankelijk van status)

Voer op

Note: In de praktijk meer informatie verplicht

Op basis van deze opvoering is een nieuw ADO opgevoerd. NB. Dus geen Postcode. Dat ligt bij PostNL.

PROCES NIEUW ADRESSEERBAAR OBJECT

PLANFASE

AANVRAAG FASE

GEBRUIKER
BUITENWERELD

Gebruiken concept adres

BRONHOUDER
GEMEENTE

Besluiten straat

Vaststellen concept
adreseerbaar object

BRONHOUDER
POSTNL

klaarzetten
postcode

vaststellen
postcode

HULPDATA

Straatnaam
besluit

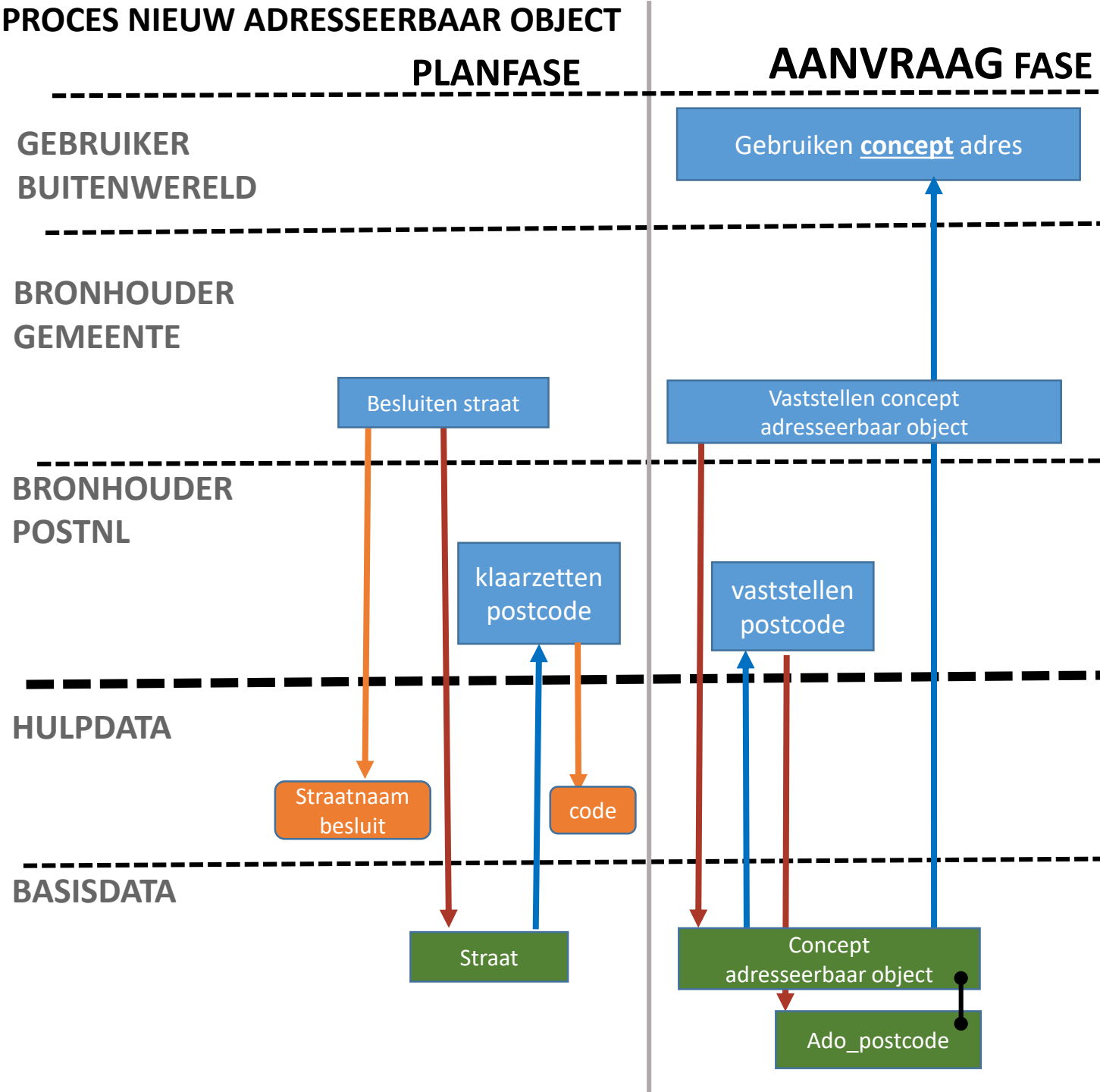
code

BASISDATA

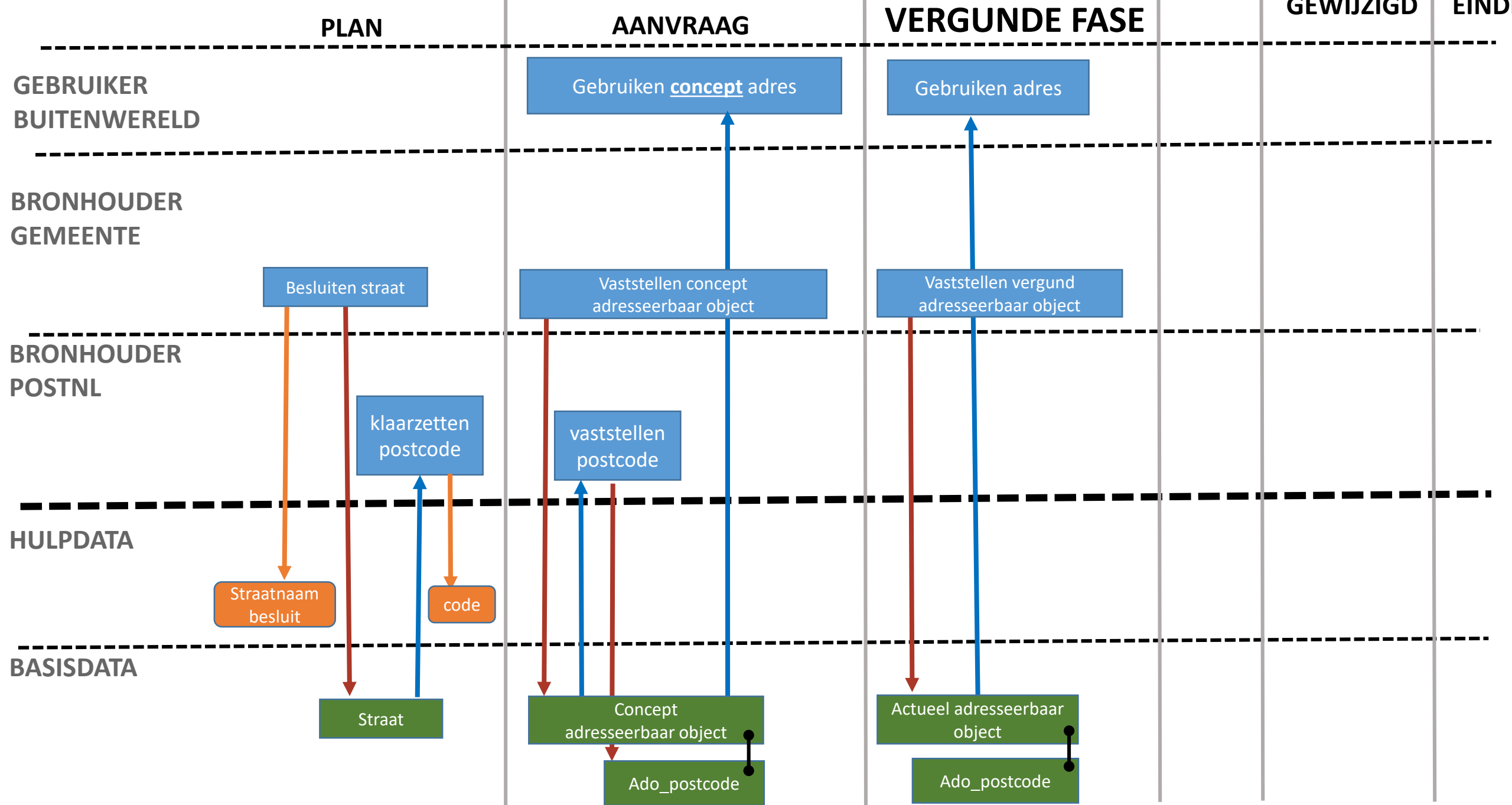
Straat

Concept
adreseerbaar object

Ado_postcode

PROCES NIEUW ADRESSEERBAAR OBJECT

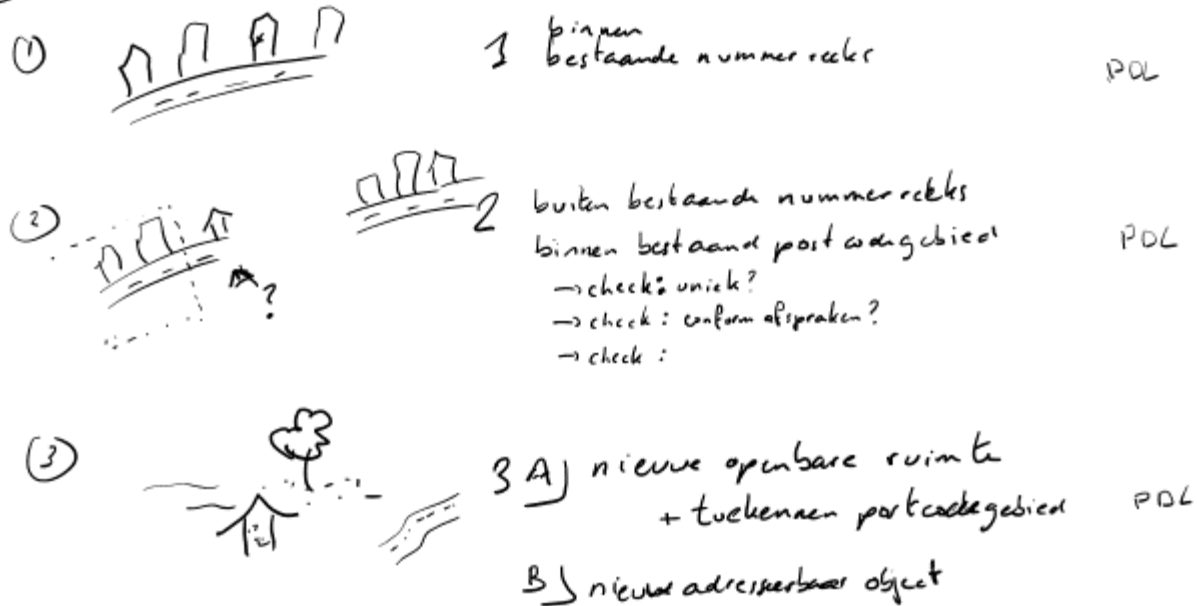
Technische demo

- Ronnie met 2 petten

Proces nieuw adresseerbaar object

NIEUW

- ▶ Nieuw adres binnen postcodereeks
 - Altijd automatisch
- ▶ Nieuw adres aan bestaande straat maar buiten postcodereeks
 - Automatisch, mits goed voorwerk
- ▶ Nieuwe straat, nieuwe postcodereeks
 - Automatisch, mits goed voorwerk

Demo wijzigen adres

- Alleen proces demo

ADO Wijzigen

The screenshot displays the ADO (Amsterdam Data Object) software interface. On the left, there is a 'Details' panel with a tree view for 'Numeraanbiding' and a 'Configuratie' section. The main area shows a map of Amsterdam with streets like 'STAALESTRAAT' and 'AMSTEL'. A legend at the bottom left lists various object statuses with corresponding colored squares. Three blue callout boxes provide instructions: 1. 'Gemeente kan bepaalde attributen wijzigen. Voorbeeld: Huisnummer 1 wordt 101' (with a '1' in a circle). 2. 'Gemeente kan status wijzigen. In dit voorbeeld verandert de status niet.' (with a '2' in a circle). 3. 'Wijziging doorgevoerd.' (with a '3' in a circle). A large blue box at the bottom contains the text 'Note: In de praktijk meer informatie verplicht'. A yellow box at the bottom center contains the text 'Op basis van deze wijziging is een mogelijk een nieuwe postcode nodig. Dat is aan PostNL'. The interface also shows a toolbar with 'Algemeen', 'Geometrie', 'Soorten', 'Bewerken', and 'Dwing' menus.

1 Gemeente kan bepaalde attributen wijzigen. Voorbeeld: Huisnummer 1 wordt 101

2 Gemeente kan status wijzigen. In dit voorbeeld verandert de status niet.

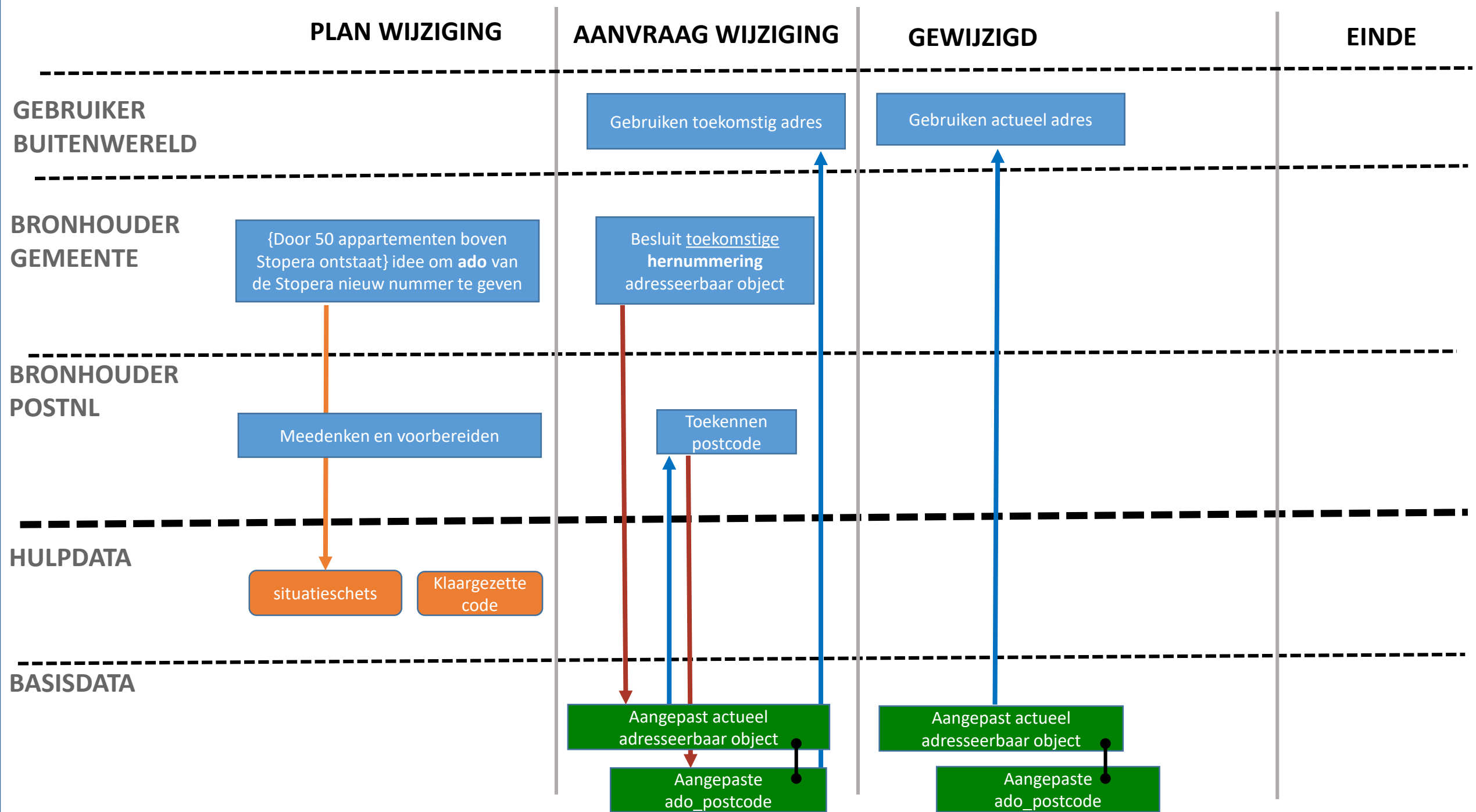
3 Wijziging doorgevoerd.

Note: In de praktijk meer informatie verplicht

Voer op

Op basis van deze wijziging is een mogelijk een nieuwe postcode nodig. Dat is aan PostNL

- Verblifsoobject gepland
- Verblifsoobject gevormd
- Verblifsoobject in gebruik
- Verblifsoobject in gebruik (niet ingemeten)
- Verblifsoobject niet vergund
- Verblifsoobject niet gerealiseerd

Wijzigen adresseerbare objecten

- ▶ In de technische High 3 hebben we ons gericht op het afronden van een volledig 'treintje'.
- ▶ Er was onvoldoende tijd om ook het proces wijzigingen volledig uit te werken
- ▶ We hebben wel een eerste stap gemaakt in het 'stopcontact' om mutaties / updates te verwerken en verwachten dat dit met de huidige aanpak wel zal lukken
 - Resterende uitdaging: Aanpassen verschillende voorkomens en historie karakteristieken

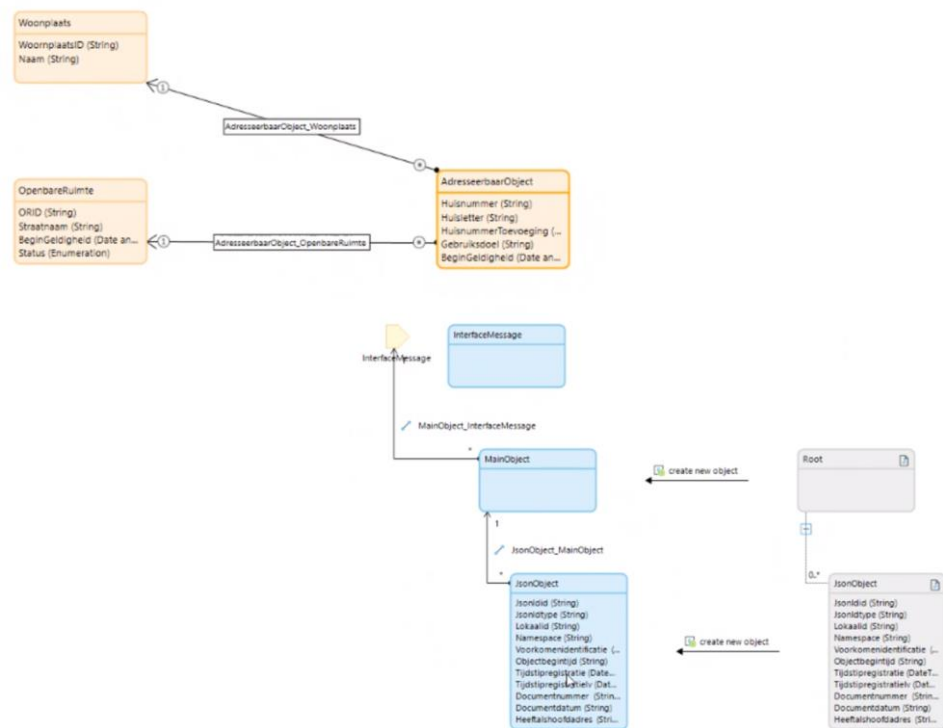

Conclusie

Met goede tools en 3 ingrediënten:

- ▶ Datamodel om de vertaling naar de gebruiker te bewerkstelligen
- ▶ Datamodel in de stekker
- ▶ Datamodel in het stopcontact

Maakten professionele programmeurs in 3 dagen een werkend apparaat (happy flow, geen beveiliging, performance, beheer, etc.)

Lessons learned

Lessons learned

Lessons learned – Delen van data (1)

- ▶ Omgeving met gedeelde hulpdata blijft nodig voor besluiten van gemeentes en bijbehorende bijlagen.
- ▶ Een waardevol idee is om te overwegen woonplaatswijkcode en postcodereeks (per straatdeel) op te nemen als basisgegevens.
 - → Goed om te realiseren dat een wijk bij PostNL niet noodzakelijkerwijs een wijk is in bijvoorbeeld CBS.

Lessons learned – Delen van data (2)

- ▶ Zorg dat terminologie helder, duidelijk en eenduidig is zodat iedereen het over hetzelfde heeft.
- ▶ Zorgen dat afnemers goed weten welke informatie ze ontvangen en wat daar de betekenis van is.
- ▶ Voordat je met elkaar gedeelde data bereikt, is vertrouwen in elkaars bedoelingen en kennis en kunde noodzakelijk.
- ▶ Bronhouderschap is niet vrijblijvend. De afspraken en verantwoordelijkheden hieromtrent moeten helder zijn.

Lessons learned - Technisch

- ▶ De flow van postcodes over tijd (levenscycli) moet duidelijk worden vastgelegd
- ▶ Historiemodel moet goed aansluiten op bestaande standaarden (bijv. NEN3610)
- ▶ Levensloop en historie over verschillende objecten maakt geheel complex voor de onbekende (BAG) gebruiker
- ▶ De API(s) moet(en) een duidelijke OpenAPI specificatie hebben, met versiebeheer
- ▶ Er zijn overkoepelende architectuur afspraken nodig (voor beveiliging)
- ▶ Het kan waardevol zijn om met GraphQL informatieservices te abstraheren van REST data services

Adviezen vanuit PoC

- ▶ Richt een plek in voor het delen van hulpdata
- ▶ Herijk afspraken verantwoordelijkheden (bronhouderschap) en tijdsduur voor processtappen
- ▶ Herijk afspraken over data, zoals statussen / historie

Hoe verder?

- Doel is soepele samenwerking door een digitale snelweg postcodetoekenning
- Staat der Nederlanden en PostNL zorgen voor betrouwbare, goede postcodes bij adressen voor postbezorging en breder maatschappelijk verkeer
 - Convenant gesloten in 2014 met looptijd van 10 jaar.
 - Dat convenant wordt in 2022 geëvalueerd.
- DiS Geo brengt partners bijeen om door te ontwikkelen in samenhang.
 - Stuurgroep samenwerkende gemeentes, PostNL, Kadaster onder leiding van MinBZK sinds enkele jaren
 - Fase 1: makkelijker eenduidig informatie delen via één portal
 - 2020 Postcode-portal operationeel
 - 2021 Postcode-portal verplicht
 - Fase 2: geautomatiseerd postcodes toekennen:
 - 2021 PoC Postcode beheer makkelijk en goed
 - **Vervolg in 3 sporen: Impact Juridisch (wet/convenant), organisatie & proces (afspraken) en techniek**

Interactie met het publiek

- ▶ Welke tops, tips, suggesties, opmerkingen en aandachtspunten komen bij jullie boven?
- ▶ Top: sneller postcodes beschikbaar, conceptadres al in aanvraagfase, geen typerfouten meer
- ▶ Tip: zorg dat het niet méér werk wordt voor een gemeente dan nu
- ▶ Suggestie: beschouw postcode als locatiegegevens in plaats van (alleen) postbezorgplek
- ▶ Opmerking: “wij blijven graag aangehaakt!”
- ▶ Aandachtspunt: “er zijn verschillende situaties bij verschillende gemeenten..”

